

Postanowienie z dnia 5 lutego 1999 r.

II UKN 20/99

Niezwiązanie sądu drugiej instancji postanowieniem sądu pierwszej instancji w przedmiocie przywrócenia terminu nie oznacza, że sąd ten może odrzucić apelację bez wyjaśnienia czy zachodzą okoliczności wymienione w art. 168 § 1 KPC.

Przewodniczący: SSN Stefania Szymańska, Sędziowie SN: Teresa Romer, Jerzy Kuźniar (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 1999 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy z wniosku Marianny W. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w P. o rentę, na skutek kasacji wnioskodawczyni od postanowienia Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 4 listopada 1998 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

u c h y l i ć zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Postanowieniem z dnia 4 listopada 1998 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie odrzucił apelację wnioskodawczyni Marianny W. od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 1 lipca 1998 r. [...] po ustaleniu, że odpis wyroku Sądu Wojewódzkiego wraz z uzasadnieniem otrzymała - na swój wniosek - w dniu 23 września 1998 r., natomiast apelację złożyła w dniu 16 października 1998 r., a więc z przekroczeniem terminu, o którym mowa w art. 369 § 1 KPC. Sąd Wojewódzki, uwzględniając wniosek Marianny W., przywrócił jej termin do złożenia apelacji, stwierdzając, że wobec choroby opóźnienie w złożeniu apelacji było usprawiedliwione. W ocenie Sądu Apelacyjnego postanowienie Sądu pierwszej

instancji nie jest uzasadnione. Przedłożone zaświadczenia lekarskie potwierdzają jedynie fakt leczenia się z powodu schorzeń przewlekłych, ale nie dają podstaw do uwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu, nie stwierdzają bowiem, że schorzenia te uniemożliwiły złożenie apelacji w terminie. Nieudowodnienie braku zawinienia - art. 168 § 1 KPC - prowadzi do nieuwzględnienia wniosku i w konsekwencji odrzucenia apelacji.

Powyższe postanowienie zaskarżyła kasacją wnioskodawczyni i zarzucając naruszenie art. 168 § 1 KPC oraz art. 241 KPC, wniosła o jego uchylenie. Według skarżącej przepis art. 168 § 1 KPC nie wymaga udowodnienia braku winy, uznając za wystarczające uprawdopodobnienie, że niedochowanie terminu nastąpiło bez zawinienia. Nadto, wnioskodawczyni dysponuje zaświadczeniem lekarskim z dnia 16 listopada 1998 r., potwierdzającym, że z uwagi na stan zdrowia, nie mogła złożyć apelacji w terminie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Trafnie stwierdził Sąd Apelacyjny, że postanowienie Sądu pierwszej instancji w przedmiocie przywrócenia terminu nie jest wiążące, niemniej jego niepodzielenie nie może być wynikiem jedynie odmiennego poglądu co do istnienia przyczyn usprawiedliwiających opóźnienie w dokonaniu czynności prawnej, bez przeprowadzenia dowodów dla oceny, czy przesłanki takie faktycznie występują. Jest to tym bardziej konieczne, że przepis art. 168 § 1 KPC nie zobowiązuje strony do udowodnienia, że uchybiła terminowi bez swojej winy, a jedynie uprawdopodobnienia, że tak było, co trafnie stwierdza kasacja. Przedłożone w toku postępowania przed Sądem Wojewódzkim zaświadczenia lekarskie wskazywały na przewlekłe schorzenia wnioskodawczyni i leczenie z nimi związane, a więc gdyby Sąd Apelacyjny powziął wątpliwości co do istnienia niezawinionych okoliczności usprawiedliwiających opóźnienie w dokonaniu czynności prawnej, mógł uzupełnić postępowanie dowodowe. Jego ocena, że dołączone zaświadczenia lekarskie nie są wystarczające dla przyjęcia, iż zachodzą przesłanki określone w art. 168 § 1 KPC, nie może być w tych warunkach podzielona, jako przedwczesna.

W tym stanie rzeczy, gdy kasacja okazała się usprawiedliwiona, należało orzec jak w sentencji po myśli art. 393¹³ § 1 KPC.

=====